

„Neakceptovatelné.“ Šedivý se opřel do lékařů kvůli odmítání nácviiku odvodů

SZ seznamzpravy.cz/clanek/audio-podcast-ptam-se-ja-general-sedivy-se-oprel-do-lekaru-kvuli-odmitani-nacviku-odvodu-229405

V květnu proběhne v Česku cvičení, které prověří připravenost armády na případné odvodní řízení. Zpráva vyvolala emoce i vlnu dezinformací strašících mobilizací. Jak je Česko nachystané na případné hrozby?

Hostem Ptám se já byl bývalý náčelník generálního štábu Jiří Šedivý, vedoucí katedry bezpečnostních studií na vysoké škole CEVRO Institut.

Pravidelné cvičení, které prověří připravenost armády na případné odvodní řízení, se bude konat v květnu. Letos poprvé proběhne ve všech krajích současně a zapojí se do něj i zástupci samospráv a civilní lékaři. Zpráva vyvolala silné emoce ve veřejném prostoru i u části lékařů. Šéf České lékařské komory Milan Kubek v médiích řekl, že si nepamatuje, že by se doktoři podobných cvičení v minulosti účastnili, a že je hodlá vyzvat, aby nabídku armády ignorovali. Oznámení o cvičení se také chopila dezinformační scéna, která začala strašit tím, že akce je přípravou na mobilizaci.

Seznam Advertorial

Přichází nová vlna solárního boomu. Proč jaro láká panely na střechy více než kdy jindy?

Situaci začal uklidňovat náčelník generálního štábu Karel Řehka. Upozornil, že civilní lékaři byli na některá armádní cvičení případných odvodů zváni i v minulosti. A jejich zapojení je pouhou nabídkou, protože armáda v mírových dobách nemůže lékařům nic nařizovat. Dodal také, že v minulých letech podobná cvičení organizovala krajská vojenská velitelství, letos se podle něj armáda rozhodla vše procvičit ve stejný čas, aby se k nácviku mohlo přidat i relativně nedávno vzniklé teritoriální velitelství.

K emocím ve společnosti, které zpráva vyvolala, Řehka řekl, že pokud slovo mobilizace působí paniku, je to špatně. Společnost podle náčelníka generálního štábu musí být připravena na krize.

Jak je na tom česká společnost a jak je na případné hrozby připravena naše armáda? A jak ovlivní válku na Ukrajině únik utajovaných amerických dokumentů?

Celý rozhovor si můžete pustit v audiopřehrávači, ve své oblíbené podcastové aplikaci nebo ve videu.

Co v rozhovoru zaznělo?

1:00 V minulosti byla četnost těchto cvičení mírně omezená, zejména se to týkalo finančních možností, které armáda měla. Protože tato cvičení nebyla rozsáhlá, tak unikala pozornosti naší veřejnosti.

2:30 Překvapilo vás, jakou odezvu to vyvolalo? – Mě to zaskočilo. Dokážu si představit, že to dokážou zneužít různé skupiny lidí, kteří mají za cíl destabilizovat naši společnost. Ostatně v minulosti se to stávalo téměř pravidelně. Co mě překvapilo, že se v negativním slova smyslu vyjadřují někteří vysocí politici, což si myslím, že není úplně správné, a že se ta dezinformace a odpor šíří především v lékařské komunitě. Překvapilo mě to, že lékaři ještě před velmi krátkou dobou bojovali o každou minutu, v době covidové krize potřebovali každou ruku. A staví se k tomu negativně dokonce v čele se svým šéfem panem Kubkem, což si myslím, že je absolutně neakceptovatelné.

4:00 Je potřeba také vnímat to, že se velmi výrazně mění bezpečnostní prostředí, a to nejen v obranné oblasti. Máme za sebou například úder tornáda. Máme za sebou právě poměrně hlubokou a velmi zasahující covidovou krizi a podobně. Zvyšuje se pravděpodobnost i přírodních, případně průmyslových katastrof, které mohou zasáhnout buď téměř celou Českou republiku, nebo jednotlivé oblasti. A ke kterým se potom musí generovat takové síly, které jsou schopny tuto krizi zvládnout. A viděli jsme, že armáda vždycky byla v těchto případech použita. Proto nechápu, že se k tomu najednou vytvoří až téměř negativní postoj, když se armáda chce na takovou situaci připravit. Měli by to pochopit především ti vysocí funkcionáři. Já jsem v první řadě jmenoval pan Kubka.

5:00 Tady přece nikdo neřekl, že se připravujeme k tomu, že spustíme v nějaké nejbližší době ostrou mobilizaci. Je to příprava, je to nácvik, který se provádí regulérně. A v době, kdy se teprve armáda zmínila, že to začíná plánovat, už vystartovaly organizace, které připravují různé demonstrace nejenom v Praze, ale i mimo Prahu. Které jsou svojí podstatou proti našemu zřízení a mají svým způsobem za cíl narušit jednotnost naší společnosti. To si myslím, že je zcela zřejmé. Ta poslední demonstrace v Praze na Václaváku to jasně ukázala.

5:50 Mohla bych říct, že to byly proruské síly, které tohle prostě zkusily zneužít a vystrašit veřejnost, nebo je to moc velká zkratka? – Já si myslím, že je to velká zkratka, nejsou to jenom proruské síly, ale ty proruské síly toho pochopitelně zneužívají ve svůj prospěch.

6:15 Mimochodem, strašení mobilizací byla také rétorika v předvolební kampani Andreje Babiše. Je tohle důsledek této kampaně? – Je to důsledek toho politického boje, který neustále v České republice probíhá. Vy jste zmínila pana Andreje Babiše a hnutí ANO. Politiky nechci jmenovat, abych tady nevytvářel nějaké vstupy do politiky, které mi nepřísluší, ale není to jenom ANO, je to i SPD a další politické subjekty, které se chopily této příležitosti

a snaží se vylepšit si svoji pozici před veřejností. Ale otázka obrany je de facto otázkou nadstranickou. A to by měli pochopit i naši političtí představitelé v celém politickém spektru.

7:30 My se dovedeme mobilizovat pro některé činnosti, například jako zmíněné tornádo na Moravě nebo vznik a průběh války na Ukrajině. (...) Ale otázky vnitřní i vnější bezpečnosti jsou pro nás poměrně hodně citlivé, a proto se dají velmi dobře zneužít. V tomto smyslu si myslím, že nejsme dobře připraveni. (...) Je potřeba, aby nejenom armáda a Ministerstvo obrany, ale i vedení České republiky systematicky vysvětlovalo, jaké kroky se musí udělat pro to, aby česká společnost zvládla jakoukoliv krizi.

12:00 Řekl byste, že bychom třeba potřebovali takových cvičení více, aby si na to společnost zvykla a více se obrnila? – Nemyslím, že je nezbytně nutné provádět nějakou velkou řadu cvičení k tomu, abychom tady lidem vysvětlili, co to je mobilizace.

14:00 A když to srovnáte s jinými zeměmi, například s Polskem nebo pobaltskými zeměmi? – Povědomí o nebezpečí a možných scénářích tam je mnohem vyšší než v České republice. Přece jenom Česká republika je uprostřed Severoatlantické aliance a Evropské unie a mnoho lidí se tady u nás cítí bezpečně a říká si: proč bychom se vlastně připravovali k obraně. Ale zejména Poláci mají své historické zkušenosti velmi negativní, nejenom s Ruskem, ale samozřejmě i co se týká například druhé světové války. V pobaltských republikách je to povědomí také mnohem větší a lidé nereagují tak intenzivně jako v České republice.

16:00 Jak se v tuto chvíli vyvíjí konflikt na Ukrajině? – Dnes jsme v situaci, kdy se bude ta situace lámat. Vidíme, že ruská ofenziva, která byla spuštěna v polovině února, nepřinesla Rusům výsledek, který přinést měla. Putin vydal úkol do konce března ovládnout Doněckou a Luhanskou oblast. To se zcela evidentně nestalo. (...) My zároveň neustále očekáváme ukrajinskou protiofenzivu, která musela být velmi pravděpodobně odsunuta právě kvůli nedávnému úniku

utajovaných informací ve Spojených státech amerických. Kdy se na veřejnost, ale samozřejmě i do rukou Rusů dostaly informace o tom, jak vypadají ozbrojené síly Ukrajiny, na co je Ukrajina soustředěná, jak se připravuje k té protiofenzivě a které pravděpodobné směry se daly využít. A to tady momentálně vytváří tu zlomovou situaci.

Ukrajinci budou muset provést poměrně velké změny v plánech a to se nedá provést v relativně krátké době.

18:30 Rusové pravděpodobně některé ty informace dostali už o něco dřív, než se dostaly na veřejnost. A víme, že připravují poměrně sofistikované několikaliniové obranné stavby na těch hlavních směrech, ze směru na Záporoží, Melitopol, dále dolů na jih, na jihovýchod, na Krym. Pokud by Rusové byli připraveni, tak by ten moment překvapení ze strany Ukrajiny nepřinesl konečný efekt a protiofenziva by se mohla zastavit a selhat. Proto prezident Zelenskyj a další funkcionáři řekli, že ty utajované informace, které unikly, nejsou pravdivé. Ale zase z toho, jak se chovají Američané, víme, že to de facto z větší části pravdivé je.

20:30 S těmi úniky měli Američané problémy už v minulosti... – Ukrajinci už v minulosti měli poměrně velké problémy a nechtěli sdílet veškeré informace s Američany, protože se báli právě úniku informací. Pak se ta situace vylepšila a důvěra byla přece jen obnovena. A Ukrajinci ty informace předávali v plném rozsahu, protože zase dostávali utajované zpravodajské informace od Američanů, které jsou potřebné pro vedení války proti Rusům. Teď se ta důvěra určitě narušila, i u ostatních spojenců.

22:00 Ten mladík ty informace předával už někdy od prosince. Ani ne s cílem, že by chtěl třeba pomáhat Rusům nebo nějaké další mocnosti proti Spojeným státům americkým. Ale z velké části to byl nesouhlas s vedením Spojených států amerických. A z velké části také nějaké předvádění se, co vlastně všechno můžu. Což je absolutně nemyslitelné, že by se v tak vážném prostředí, jako jsou utajované informace úrovně tajné a přísně tajné, vůbec mohlo odehrávat. Ty dokumenty měl vytištěné, fotografoval je, což je další problém.

S takovými informacemi se nemůže takto vůbec zacházet, že se dostanou do ruky někoho, kdo má v ruce zároveň mobilní telefon. (...) Má to skutečně dalekosáhlé důsledky, jak řekl ministr obrany Spojených států amerických Austin.

25:00 Američané musí vyhodnotit, zda v rámci kontaktů a zpravodajských struktur, které mají na území Ruska, v polských ozbrojených silách a podobně, nebudou muset přijmout nějaké opatření. Možná se budou muset někteří zpravodajci také stáhnout.

26:00 Bachmut je spíše symbol. Rusové už ho dneska zcela zřejmě obchází a de facto ho téměř nepotřebují. (...) Pokud Ukrajinci udělají stejnou chybu, jako udělali u Mariupolu, že tam nechají obklíčit poměrně významné a kvalitní útvary své armády, tak vlastně zbytečně přijdou o velmi kvalitně vycvičené vojáky. (...) Ale Ukrajinci by měli vyhodnotit, do jaké míry je to účelné tam neustále bojovat.

28:00 Za tento názor jsem často kritizován, ale v současné době nevidím schopnosti Ukrajiny k tomu, že by v nejbližší době vytlačila ruská vojska z celého území Ukrajiny, včetně Krymu. Myslím si, že je schopna vytvořit nějaký rovnovážný stav, který donutí jednu nebo druhou stranu, aby začaly jednat.

Ptám se já, Marie Bastlová

Podcast Marie Bastlové. Hard talk rozhovory s lidmi, kteří mají vliv, odpovědnost, informace.

Sledujte na Seznam Zprávách, poslouchejte na Podcasty.cz a ve všech podcastových aplikacích.

Archiv všech dílů najdete tady. Své postřehy, připomínky nebo tipy nám pište prostřednictvím sociálních sítí pod hashtagem #ptamseja nebo na e-mail: audio@sz.cz.